

Algemene info contract recht

Wanneer is er sprake van een contract / overeenkomst?

Een overeenkomst is een rechtsverhouding tussen twee partijen, oftewel een meezijdige rechtshandeling. Op grond van deze rechtsverhouding is de schuldenaar (debiteur) een prestatie verschuldigd aan de schuldeiser (crediteur). De overeenkomst is dus zowel een vorderingsrecht (het recht om een prestatie op te eisen) als een schuld.

De overeenkomst komt tot stand door middel van een wilsverklaring in de vorm van aanbod en aanvaarding. Men dient de ander een aanbod te doen en dit aanbod dient vervolgens aanvaard te worden. Een aanbod kan beschouwd worden als een voorstel tot het sluiten van een overeenkomst en tevens moet het aanbod voldoende duidelijkheid verschaffen over de *belangrijkste* verplichtingen. Aanvaarding is een wilsverklaring houdende acceptatie van overeenkomst zoals voorgesteld in het aanbod. Door het aanvaarden komt de overeenkomst tot stand. Een van het aanbod afwijkende aanvaarding geldt als een nieuw aanbod. Degene die het aanbod doet heeft de mogelijkheid zijn aanbod te herroepen, men kan dus het aanbod weer intrekken. Voorwaarde is wel dat het aanbod nog niet aanvaard is door de ander.

In beginsel is men geheel vrij om de inhoud en de vorm van de overeenkomst te bepalen, tenzij de wet anders bepaalt. Dit wordt ook wel contractsvrijheid genoemd. De inhoud mag van de overeenkomst echter niet tot maatschappelijke onaanvaardbare gevolgen leiden. In een dergelijk geval is de overeenkomst nietig en zijn er geen rechtsgevolgen aan de overeenkomst verbonden. Bijvoorbeeld in het geval dat de overeenkomst vanwege de inhoud in strijd is met de goede zeden of openbare orde dan is deze nietig. Naast nietigheid is de overeenkomst in bepaalde gevallen vernietigbaar, een partij heeft dan de bevoegdheid om de overeenkomst ongeldig te verklaren.

Wat betreft de vorm is een mondelinge overeenkomst in beginsel een rechtsgeldige en dus bindende overeenkomst. Een schriftelijke overeenkomst heeft echter de voorkeur, want deze biedt zekerheid met betrekking tot het bewijs van de overeenkomst. Als de wederpartij niet aan zijn verplichtingen uit de overeenkomst voldoet, is er sprake van wanprestatie

Wanneer is er sprake van nietigheid of vernietigbaarheid?

Er bestaan een aantal gronden waarop een overeenkomst nietig of vernietigbaar geacht kan worden. Allereerst is er de strijd met de wet, goede zeden of openbare orde. Indien het sluiten, inhoud of de strekking van de overeenkomst in strijd is met de wet, goede zeden of openbare orde brengt dit in beginsel nietigheid van de overeenkomst met zich mee. Men kan hierbij bijvoorbeeld denken aan het verkopen van een wapen.

Daarnaast kan er sprake zijn van bedreiging, bedrog en misbruik van omstandigheden. Komt een overeenkomst door bedreiging, bedrog of misbruik van omstandigheden tot stand dan is deze vernietigbaar.

- **Bedreiging**

Bedreiging houdt in dat iemand een ander beweegt tot het sluiten van een overeenkomst door diegene met onrechtmatig nadeel te bedreigen. Onrechtmatig is bijvoorbeeld het dreigen met fysiek geweld om iets gedaan te krijgen waar men geen recht op heeft.

- **Bedrog**

Bedrog houdt in dat iemand een ander beweegt tot het sluiten van een overeenkomst door opzettelijk een onjuiste mededeling te doen dan wel door middel van een ontorechte verzwijging of een andere kunstgreep. Men vertelt de koper bijvoorbeeld dat het een schilderij van Rembrandt betreft terwijl hier feitelijk geen sprake van is. Echter onware aanprijzingen in algemene bewoordingen vormen in beginsel nog geen bedrog.

- **Misbruik van omstandigheden**

Bij misbruik van omstandigheden wordt de een bewogen tot het sluiten van een overeenkomst terwijl de ander weet of had moeten weten dat dit komt door de bijzondere omstandigheden van het geval. De laatstgenoemde heeft desondanks de totstandkoming van de overeenkomst bevordert, terwijl hij weet of had moeten begrijpen dat hij de ander ervan had moet weerhouden om de overeenkomst te sluiten. Men kan bijvoorbeeld denken aan een verzwakte geestelijke conditie.

- **Schending vormvoorschriften**

Ook kan er sprake zijn van schending van vormvoorschriften. Indien dit het geval is is de overeenkomst nietig, tenzij de wet anders bepaalt.

- **Geestelijke stoornis**

Indien iemand een overeenkomst sluit onder invloed van een geestelijke stoornis, is deze vernietigbaar. Voorwaarde is wel dat deze stoornis ook daadwerkelijk invloed had op de waardering van de betrokken belangen of op de verklaring van betrokkenen.

- **Handelingsonbekwaamheid**

Dan bestaat er nog de handelingsonbekwaamheid. Handelingsonbekwaam zijn onder meer minderjarigen (tenzij deze toestemming van hun ouders of verzorgers) of onder curatele gestelden (tenzij er toestemming is van de curator). Indien handelingsonbekwamen een overeenkomst sluiten is deze in beginsel vernietigbaar.

- **Dwaling**

Ten slotte kan men zich eventueel beroepen op dwaling. Onder bijzondere omstandigheden kan degene die een onjuiste voorstelling van zaken heeft (oftewel dwaalde) hier een beroep op doen en de overeenkomst vernietigen, indien diegene de overeenkomst in geval van een juiste voorstelling van zaken niet de overeenkomst zou hebben gesloten. Dit is onder meer mogelijk in de volgende gevallen: a. Dwaling door een inlichting van de wederpartij: de wederpartij heeft de ander onjuist ingelicht en zonder deze inlichting zou de ander de overeenkomst niet zijn aangegaan. b. Dwaling door het zwijgen van de wederpartij: de wederpartij verzwijgt relevante informatie en weet of had moeten weten dat deze informatie essentieel is om al dan niet een overeenkomst aan te gaan. De wederpartij dient in een dergelijk geval er rekening mee te houden dat de ander dan dwaalt en heeft niet aan haar mededelingsplicht voldaan. c: Dwaling door beide partijen: beide partijen gaan van een onjuiste voorstelling van zaken uit, in geval van een juiste voorstelling van zaken had de wederpartij moeten begrijpen dat de dwalende dan de overeenkomst niet zou hebben gesloten. Algemene uitzonderingen voor een beroep op dwalingen betreffen enkel toekomstige omstandigheden, de aard van de overeenkomst of de onderzoeksplicht van de koper. Echter de mededelingsplicht gaat in beginsel voor de onderzoeksplicht.

Nietigheid brengt met zich mee dat de overeenkomst in beginsel geen rechtsgevolgen heeft, de overeenkomst is nimmer rechtsgeldig geweest. In geval van vernietigbaarheid gaat het om de bevoegdheid van een partij om in bepaalde gevallen de overeenkomst ongeldig te verklaren. Het verschil is dat de vernietigbare overeenkomst geldig blijft totdat men een beroep op een vernietigingsgrond bij de rechter heeft gedaan.

Gevolg van zowel nietigheid als vernietigbaarheid is dat er geen overeenkomst tot stand is gekomen. Met betrekking tot vernietigbaarheid is dit dan wel met terugwerkende kracht. Hetgeen wat al is verricht door een van de partij geldt als 'onverschuldigd betaald' en kan teruggevorderd worden. Het is ook mogelijk om de overeenkomst voor een gedeelte nietig te verklaren of te vernietigen. Voor het overige blijft de overeenkomst dan gewoon in stand.

Zit ik aan een overeenkomst vast?

U hebt een overeenkomst gesloten. Dat kan schriftelijk of mondeling zijn gegaan. Dan zit u aan de overeenkomst vast, u kunt er niet zomaar vanaf. De ondernemer kan u aan de overeenkomst houden. Biedt de verkoper toch de mogelijkheid om de overeenkomst te annuleren? Dan moet u meestal schadevergoeding betalen. In de algemene voorwaarden staat dan vaak hoeveel u moet betalen.

Welke kosten mag de ondernemer berekenen?

De ondernemer mag alle kosten rekenen die hij tot nu toe heeft gemaakt. Dat zijn bijvoorbeeld de volgende kosten

- kosten voor het bestellen van materiaal;
- kosten voor het personeel dat hij al had ingehuurd;
- kosten voor de winst die hij is misgelopen."

Wij verwijzen in geval van conflict en voor uitgebreide informatie omtrent bovenstaande, naar onze [algemene voorwaarden](#).

